



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**

Кзз 1051/2022  
13.10.2022. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Слободана Нешића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 290/20 од 20.04.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 646/21 од 16.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 13.10.2022. године, једногласно је донео

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Нешића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 290/20 од 20.04.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 646/21 од 16.06.2022. године.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Врању К 290/20 од 20.04.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године. Окривљени ја обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка ближе одређених у изреци пресуде. Оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 646/21 од 16.06.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Врању К 290/20 од 20.04.2021. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Слободан Нешић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 9) и 10) и става 2. тачка 1) ЗКП ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или одбити оптужбу или укине у целину пресуду другостепеног суда и врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Слободан Нешић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП с тим да из образложења захтева у овом делу, произилази да захтев подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У поднетом захтеву бранилац истиче да је кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. КЗ свршено даном наступања квалификаторне околности – тешког нарушавања здравља, које је према изреци побијане првостепене пресуде, наступило дана 06.02.2008. године. У погледу радњи које је окривљени предузео пре тог дана, према наводима захтева, наступила је релативна застарелост кривичног гоњења јер су окривљеном наведене радње стављене на терет оптужним актом јавног тужиоца Кт 2469/12 од 20.01.2018. године, односно након протока рока од 10 година од наступања наведене последице. Радње које је окривљени предузео након 06.02.2008. године, по мишљењу браниоца, немају никакве везе нити су у узрочно-последичној вези са тежом последицом јер је она већ наступила, па су стога те радње једино могле бити правно квалификоване као основни облик кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, у погледу ког је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења јер је протекло шест година од њиховог извршења.

Изнете наводе захтева, којима бранилац поред битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2), Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 194. став 1. КЗ, прописано је да кривично дело насиље у породици чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице. Тежи облик овог кривичног дела из става 3. Овог члана, постојаће ако је услед дела из става 1. наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља или је учињено према малолетном лицу.

Из цитиране законске одредбе произлази да је радња извршења кривичног дела насиље у породици одређена трајним глаголом, због чега се у смислу члана 112. тачка 30) КЗ, сматра да је дело учињено ако је радња извршена једном или више пута.

Према налажењу Врховног касационог суда, из изреке првостепене пресуде произлази постојање континуитета радње извршења кривичног дела у временском периоду од почетка 2007. године до септембра месеца 2012. године, коју је окривљени предузимао у више наврата према оштећеној – својој супрузи, на начин који је детаљно описан у изреци пресуде, у којој је, између осталог, наведено да је као последица

стреса изазваног психичким и физичким злостављањем код оштећене ББ 06.02.2008. године наступило тешко нарушавање здравља у виду поремећаја говора (психогена дисфонија), анксиозно депресивног синдрома са пратећим оштећењем говора у склопу поремећаја прилагођавања и рекурентног депресивног поремећаја, односно трајног менталног поремећаја са рекурентним током, због чега је оштећена хоспитализована и лечена на Одељењу психијатрије ВМА у Београду у периоду од 11.02.2008. године до 27.02.2008. године. По повратку оштећене са лечења, окривљени је наставио са психичким и физичким злостављењем оштећене, услед чега је као последица стреса код оштећене дошло до погоршања већ присутног, претходно описаног поремећаја и интензивирања последице у виду тешког нарушавања здравља из ког разлога је оштећена поново хоспитализована и лечена на Одељењу психијатрије ВМА у Београду у периоду од 15.10.2012. године до 05.11.2012. године.

Угрожавање спокојства, телесног интегритета и душевног стања оштећене ББ, по оцени овог суда, последица су свих описаних догађаја предузетих у континуитету, тако да су радње окривљеног АА, правилно правно квалификоване као једно кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, па су супротни наводи захтева којима се оспорава правна квалификација кривичног дела и указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Обзиром да је радња извршења предузета више пута у континуитету, и да је тежа последица у виду тешког нарушавања здравља оштећене наступила касније, то према одредби члана 104. став 1. КЗ, застарелост кривичног гоњења почиње да тече од дана када је тежа последица наступила.

Оштећеној ББ је као последица стреса изазваног психичким и физичким злостављањем од стране окривљеног, тешко нарушено здравље због чега је хоспитализована и лечена на Одељењу психијатрије ВМА у Београду у периоду од 11.02.2008. године до 27.02.2008. године, а окривљени је након њеног повратка са лечења наставио психички и физички да је злоставља, што је довело до погоршања и интензивирања последице тешког нарушавања здравља, због чега је оштећена поново хоспитализована и лечена на Одељењу психијатрије ВМА у Београду у периоду од 15.10.2012. године до 05.11.2012. године.

У конкретном случају се ради о трајном кривичном делу са континуираном радњом примене насиља која је за последицу имала тешко нарушавање здравља оштећене, где застарелост почиње да тече од дана наступања последице описане у изреци пресуде.

Према томе, како је у конкретном случају последица кривичног дела према изреци пресуде, настала у септембру 2012. године, овај суд, имајући у виду казну прописану за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. према Кривичном законнику важећем у време извршења кривичног дела као блажем („Службени гласник РС“ број 85/05 који се примењивао од 01.01.2006. до 10.09.2009. године) – казна затвора од једне до осам година, у смислу одредбе члана 103. став 1. тачка 3) и члана 104. став 6. КЗ, налази да апсолутна застарелост кривичног гоњења за то кривично дело наступа последњег дана августа 2032. године.

Из наведеног, према налажењу Врховног касационог суда, произилази да су и првостепена пресуда од 20.04.2021. године и другостепена пресуда од 16.06.2022.

године донете пре наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења окривљеног, па доношењем побијаних пресуда није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости.

Бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП које образлаже наводима да радње које су, према наводима оптужног акта, предузете током 2007. године окривљени није извршио па је суд у погледу тих радњи морао да га ослободи од оптужбе, имајући у виду примедбе из решења Апелационог суда у Нишу Кж1 499/20 којим је претходна првостепена пресуда укинута, што првостепени суд није учинио већ је, упркос забрани из члана 453. ЗКП окривљеног огласио кривим „због вршења неких сада других радњи за које није оптужен“.

Према стању у списима, након укидања раније првостепене пресуде, првостепени суд је у изреци пресуде у погледу догађаја од средине јануара 2008. године уместо речи „зашто је подигао и потрошио новац са дететове штедне књижице“ унео речи „зашто је подигао и потрошио дететов новац“, што је била једина измена у односу на ранију пресуду, чиме није нарушен идентитет оптужбе, па не стоје наводи захтева из којих произилази да је суд прекорачио објективни идентитет оптужбе у погледу радњи предузетих током 2007. године.

У конкретном случају, побијаном пресудом није прекорачена оптужба ни у погледу објективног идентитета оптужбе и пресуде нити у погледу субјективног идентитета оптужбе и пресуде, на штету окривљеног АА нити је пресудом повређена одредба члана 453. ЗКП. Шта више, из списка предмета произилази да првостепени суд у изреку пресуде није унео наводе измењеног оптужног предлога Вишег јавног тужиоца у Врању Кт 2469/12 од 26.11.2020. године у делу у ком је наведено да је окривљени „пришао оштећеној док је оштећена лежала на кревету, поцепао јој сву одећу, вукао је и ударао по телу, док се оштећена бранила, потом узео кухињски нож и ставио јој испод грла, док је оштећена плакала“, налазећи да би на тај начин прекорачио оптужбу, јер јавни тужилац није изјавио жалбу против раније донете пресуде К 340/13 од 02.03.2020. године, а окривљеном је, оваквом изменом оптужног акта ставио на терет већу криминалну активност.

Према налажењу Врховног касационог суда, чињенични опис у изреци побијане првостепене пресуде остао је у границама чињеничног основа из оптужног предлога, из ког произлазе законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, при чему пресудом није повређена одредба члана 453. ЗКП, па су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Нешића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП.

Бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485 став 4. ЗКП, представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости.

Као незаконит доказ бранилац означава допунски налаз и мишљење Завода за судску медицину у Нишу од 23.12.2019. године. Међутим, оспоравајући законитост

наведеног доказа, бранилац се у захтеву бави анализом садржаја основног и допунског налаза и мишљења у погледу употребљених термина („дугогодишње злостављање“) и дужине трајања злостављања којем је оштећена била изложена, што доводи у везу са временом извршења кривичног дела које је окривљеном стављено на терет и закључује да у периоду од почетка 2007. године до 06.02.2008. године, није могло да дође до наступања теже последице у виду тешког нарушавања здравља, па је, према његовом мишљењу, окривљени морао бити ослобођен од оптужбе за кривично дело из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ које му је стављено на терет.

Из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у захтеву само формално означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док суштински изношењем сопствене оцене налаза и мишљења Завода за судску медицину у Нишу, које је супротно оцени и закључцима нижестепених судова, оспорава постојање узрочно-последичне везе између радњи окривљеног и наступеле теже последице и тако указује на погрешно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП. Међутим, повреда закона из члана 440. ЗКП не представља законски разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па се Врховни касациони суд није упуштао у оцену изнетих навода којима се указује на ту повреду.

Сходно наведеном, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 9) и 10) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца АА, адвоката Слободана Нешића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник  
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија  
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић